

Umsögn Ungliðanefndar Ferðaklúbbsins 4x4

Efni: Umsögn um áform um lagasetningu

Til kynningar eru í samráðsgátt stjórnvalda áform umhverfis- og auðlindaráðherra um að leggja fram frumvarp til laga um þjóðgarð á miðhálandi Íslands.

Innan ferðaklúbbsins 4x4 hefur verið mikil umræða um hálendisþjóðgarð og höfum við **yngrí kynslóðin miklar áhyggjur af ferðafrelsi Íslendinga**. Það að geta ferðast um landið í sátt við náttúruna er það sem við ólumst upp við og langar að geta alið okkar eigin börn upp við það sama. Stór partur af því að ferðast um hálendið er að læra að umgangast það og fara vel með landið okkar, enda á enginn rétt á því að eyðileggja það sem þjóðin á saman. Þjóðgarður á 70% miðhálandisins tekur völdin af fólki og komandi kynslóðum til að nýta möguleika þess. Mikil hræðsla ríkir meðal manna sem njóta íslensku náttúrunnar um að fleiri svæði verði hreinlega lokað fyrir alla þá sem vilja njóta landsins og ferðast um það.

Miðað við **hvernig staðið hefur verið að Vatnajökulsþjóðgarði** er reynslan þannig að ferðafrelsi ýmissa hópa er skert með lokunum á svæðum og vegum. Þessar lokanir koma í veg fyrir að fjölbreyttur hópur ferðafólks geti notið þess sem landið hefur upp á að bjóða, ekki hafa allir tök á að ganga þá stíga sem eftir standa. Sem dæmi má taka Vonarskarðið sem margir syrgja eftir að lokun þess átti sér stað árið 2010. Lokunin verður til þess að aðeins harðasta göngufólk getur séð þetta gullfallega svæði vegna þess að bannað er að tjalda á leiðinni. Enn hafa ekki nein samkomulög orðið með að opna þá leið fyrir akstri og sýnir það því hve erfitt gengur að ná samkomulagi og stefnir á það að þegar svæði eru lokað þá er ekki aftur snúið.

Hver er ávinningurinn á því að friðlýsa stóran hluta af sameiginlegu svæði okkar landsmanna þegar það er nú þegar verndun til staðar á öllu landinu. **Í lögum um náttúruvernd** sem við virðum og göngum því vel um okkar eigin náttúruperlu. Það hafa komið upp óhöpp hér og þar vegna skorts á upplýsingum til ferðamanna sem koma að utan en þá er lausnin ekki að loka á svæði og refsa okkur hinum sem virða þessi lög. Það eru til

staðar ýmis félög sem standa fyrir það að fræða sem flesta um umgengni náttúrunnar svo að allir geti notið hennar og stuðla að fjölbreytni lífvera og verndun plantna.

Kostnaður og efnahagur:

Umræða er um að talsvert fjármagn fylgi verkefninu að stofnað verði miðhálendisþjóðgarð en samkvæmt skýrslu um Vatnajökulsþjóðgarð kemur fram að enn sé stjórnun og rekstri ábótavant. Helstu rekstrartekjur þjóðgarðsins hafa komið fram á suðursvæðinu vegna verslana og þjónustu. Einnig hafa bæst við ýmis þjónustugjöld til að afla meiri tekna. Sem dæmi má nefna er komið upp gjaldskyldu á bílastæði við Skaftafell og á fleiri svæðum. Hver er þá framtíðin með þessu áframhaldi? Í mati á áhrifum lagasetningarinnar, B hluta erspurningu númer 3, “Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?”, svarað þannig að hún eigi ekki við. Þetta svar getur ekki staðist ef þjóðgarðurinn á að vera “sjálfstæð eining” fjárhagslega.

Nefndin bendir á þá miklu **þversögn** sem fylgir því að láta þjóðgarðinn verða að vörumerki sem hali að sér ferðmenn í hundruða þúsunda tali með tilheyrandi raski og kolefnislosun. Á sama tíma er haldið uppi sögum um að þjóðgarður verndi hálendið fyrir óþarfa raski, umferð og umhverfispjöllum. Það hlýtur að stangast verulega á við markmið í umhverfis og loftslagsmálum.

Að ofangreindum ástæðum leggst Ungliðanefnd ferðaklúbbsins f4x4 gegn því að miðhálendisþjóðgarður verði stofnaður í náginni framtíð og tökum við undir með Bláskógabyggð um að:

“Stofnun þjóðgarðs muni takmarka það aðgengi sem almenningur á Íslandi hefur nú að svæðum á miðhálendinu, þar sem koma mun til aukinnar gjaldtöku og skerts aðgengis inn á mörg svæði.”

Virðingarfyllt

Ungliðanefnd ferðaklúbbsins 4x4